

Ciljno usmerjen razvoj ekosistema metropole

Małgorzata Pańkowska

Modeliranje arhitekture podjetja (AP) razumemo kot sistem arhitekture, ki je opredeljen v ISO42010, pri čemer je AP namenjena zagotavljanju celovitega pogleda na poslovno organizacijo. Ta raziskava analizira ciljno usmerjen pristop k razvoju AP. Utemeljitev izbire teme izhaja iz raziskav metod modeliranja AP. Arhitekti podjetij se osredotočajo predvsem na procesno modeliranje pa tudi na apliciranje jezika UML. Še vedno obstaja odprto vprašanje, kateri so cilji modeliranja AP. Priljubljeni prispevek predstavlja aplikacijo jezika ArchiMate in notacijo i* za ciljno usmerjeno modeliranje AP. Metodologija v prispevku zajema tudi pregled literature ter študijo primera, ki predstavlja modele ArchiMate in i* za ciljno usmerjen razvoj AP na primeru arhitekturnega modeliranja sistema metropole. V prispevku je metropola opredeljena kot konzorcij sodelujočih skupnosti in se obravnava kot poslovna organizacija, za katero je modelirana arhitektura sistema. Prispevek je namenjen razvoju arhitekturnega modela metropole, sestavljenega iz sistemskih komponent, tj. poslovnih tematik, podatkov, programske in strojne opreme. Opišemo modele arhitekture metropole, s čimer želimo podpreti razvoj strategije metropole. Glavne ugotovitve vključujejo identifikacijo poslovnih ciljev in ciljev AP, kartiranje ciljev in specifikacijo ključnih kazalnikov uspešnosti za nadzor doseganja ciljev.

Ključne besede: arhitektura podjetja, ArchiMate, jezik i*, metropola, ključni kazalniki uspešnosti

Klasifikacija JEL: M15, D83, M38

Managing Global Transitions 22 (1): 5–26

Subjekti v državni lasti v kontekstu afriškega nastajajočega trga: vloga podjetniške intenzivnosti in sposobnosti pri uspešnosti

Boris Urban in John Mgwanya

Raziskav podjetništva v javnem sektorju je čedalje več, kar kaže, da je takšno podjetništvo ustrezna pot za organizacije, ki delujejo v okviru režima vladne regulative, npr. v podjetjih v državni lasti (PDL). Naša raziskava je preučevala, v kolikšni meri podjetniška intenzivnost in podjetniške sposobnosti vplivajo na uspešnost PDL-jev, hkrati pa so bili učinki moderatorja zunanjega okolja na ta odnos analizirani s per-

spektive afriškega nastajajočega trga. Primarne podatke smo od v Južni Afriki delujčih PDL-jev pridobili s strukturiranim vprašalnikom. Po preverbi veljavnosti in zanesljivosti raziskovalnega inštrumenta lahko rečemo, da ugotovitve, temelječe na moderatorskih regresijskih analizah, kažejo, da lahko stopnja in pogostost podjetniških dogodkov ter človeških sposobnosti napovesta izboljšano uspešnost. Izvirnost in prispevek pričujoče raziskave se še zlasti kažeta v pripoznanju vloge, ki jo imajo podjetniška intenzivnost in sposobnosti pri izboljšanju javne odzivnosti ter finančne uspešnosti PDL-jev v kontekstu nastajajočega trga.

Ključne besede: podjetništvo, podjetniška intenzivnost, inovacije, sposobnosti, uspešnost, podjetja v državni lasti, Južna Afrika

Klasifikacija JEL: D8, J24

Managing Global Transitions 22 (1): 27–51

Dinamičen vpliv porabe obnovljivih virov na gospodarsko rast v Zimbabveju: pristop ARDL

Sheilla Nyasha

Na podlagi aktivnega vključevanja preučevane države pri zmanjševanju globalnih emisij toplogrednih plinov in pozitivnih korakov, ki jih je država naredila v domačem okolju pri povečanju obnovljive energije v svoji kombinaciji energetskih virov, na eni strani, in na podlagi potrebe po ugotovitvi, ali lahko poraba obnovljive energije pomaga tudi pri oživitvi gospodarstva, na drugi strani pričujoča raziskava empirično preučuje dinamičen učinek porabe obnovljive energije na gospodarsko rast v Zimbabveju. S pomočjo podatkov letnih časovnih vrst od leta 1990 do 2019 in pristopa ARDL rezultati kažejo, da ima v Zimbabveju poraba obnovljive energije pozitiven učinek na gospodarsko rast, tako kratko- kot dolgoročno. Povečanje uporabe obnovljivih virov energije povečuje gospodarsko rast v tej državi. Ti rezultati nakazujejo, da lahko Zimbabve z uporabo ene strategije doseže dva cilja – povečanje porabe obnovljive energije, s čimer se zmanjša negativen vpliv na podnebne spremembe in emisije toplogrednih plinov na okolje in gospodarstvo, ter povečanje gospodarske rasti. Oblikovalcem politik v Zimbabveju se zato priporoča podpiranje povečane uporabe obnovljivih virov energije namesto alternativnih virov energije, kar bi imelo za gospodarstvo pozitivne posledice, tako kratko- kot dolgoročno.

Ključne besede: poraba obnovljive energije, kombinacija energetskih virov, gospodarska rast, Zimbabve, učinek

Klasifikacija JEL: O40, Q40

Managing Global Transitions 22 (1): 53–72

Pritajen vpliv pandemije covida-19 na finančne vzvode turističnega in gostinskega sektorja v Indiji

Bashir Ahmad Joo in Simtiha Ishaq Mir

Pandemija covida-19 je imela na celoten sektor turizma in gostinstva ogromen kaskadni učinek in je povzročila šok povpraševanja, pri čemer ni prizadela le običajnih potnikov, ampak je tudi zmanjšala občasno povpraševanje. Dobra stran teh težkih okoliščin je, da jih je mogoče uporabiti za testiranje odpornosti sektorja. V tem kontekstu pričujoči prispevek analizira tveganje razdolževanja, s katerim se soočajo udeleženci v tej dejavnosti v Indiji, s pomočjo uporabe modela kvalitativnega odziva, »logit«. Raziskava ugotavlja, da je tveganje razdolževanja, s katerim se soočajo udeleženci v sektorju, odvisno od zneska dolga in razmerij finančnega vzvoda tako v obdobju pred pandemijo kot po njej. Vendar pa je bil vpliv drugih finančnih kazalnikov na razdolževanje različen, in sicer v smislu intenzivnosti in dvosmernosti. Še več, med pandemijo covida-19 so bile tendence razdolževanja opažene le pri 204 podjetjih v primerjavi z 242 podjetji pred pandemijo, kar diskreditira prisilno razdolževanje, kot ga predvideva literatura.

Ključne besede: potovanja in gostinstvo, tveganje razdolževanja, dolg, COVID-19, logit

Klasifikacija JEL: H63, L83, I15

Managing Global Transitions 22 (1): 53–93